

SỐ 251 NĂM THỨ TƯ

NGÀY 23 THÁNG 12 NĂM 1930 TỰ NGAY THU 1U 22 JANVIER 1930 MỎI SỐ 5 TU

DEPOT LEGAL
TIEN-DAN
HỘ KHẨU

GIÁ BÁN	
DÔNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm. 6500	6500
Sáu tháng. 3250	3250
Bốn tháng. 2100	2100
Mười bảy, phai trả tiền trước.	
Thứ và mandat gửi cho M. TRẦN	
ĐINH-PHIÊN. Vì đãng quang cáo	
victoire dans la bataille de	

Mười bảy, phai trả tiền trước.
Thứ và mandat gửi cho M. TRẦN
ĐINH-PHIÊN. Vì đãng quang cáo
victoire dans la bataille de

TIEN-DAN

ca-phe-mien-chè-lam
HƯƠNG - THÚC - KHẮC

Qua - 14
TRẦN ĐÌNH-PHIÊN

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

BÁO QUỐC
Đường, Đặng, Ba, Bùi

Giá: 1000 F. 1000 F.

Giai-kiêm, TIEN-DAN - HCM

Công việc lao-
động là trường-
học kinh-nghiệm
thiên-nhiên.

HAI CHỦ LAO-ĐỘNG

(Tiếp theo)

Bên Âu - lây, các nước nhau ở chung trên một vùng đất con; và đường sinh hoạt, không tranh thi không tự tồn được; cái thay đổi công lợi đã thành ra không khí, nên trọng nghệ nông, chung nghệ công và nghệ thương. Tuy trong nước cũng có quyền, qui tộc, tăng lữ, giao cấp chưa tiêu hết được, song đại đa số trong xã-hội, đã xu về đường thực nghiệp, nên nhà thực nghiệp vẫn chiếm một cái thế lực trọng yếu trong xã-hội. Nhà thực nghiệp đã có thế lực, ty nêu người làm nông làm thương, không những không ai khinh bỉ mà những người học thức cao xa, tài trí lối lạc, thường mang minh vào nơi công xưởng thương trường mà làm công họ việc kia. Các nhà phát minh những đồ cơ khí, cùng sáng tạo cách mới kiêu hay, phần nhiều xuất thân từ

Stephenson lá thư mỏ mà phát minh ra máy xe-hỏa, ông Gutenberg là thư chém mà phát minh ra máy in. Trong bọn lao động mà có người như vậy, còn ai dám khinh rẻ nữa. Nói tóm, lao động bên Âu-Mỹ mà sối có đoàn thể lớn, có thế lực to, dù sức mà đối phó với các giao cấp khác, tạo thành cái phong triều « lao - động thầu thính » ngày nay, chính là do trong đám lao động có người học thức chủ trương cờ lê, đặc anh em lao động lên con đường tư cách chấn chỉnh mà sau mới có hiệu quả tốt vậy.

Lao động ở nước ta thi thế nào?

Ở xứ ta vì cái phong khi tiện nông khinh công như trên đã nói, nên đã là nhà khai-dă là nhà học trò, thi không ai chịu mở tay vào những nghệ mà trong xã-hội đã cho là khinh tệ. Bởi thế nên trong đám lao động phần nhiều là người nghèo khổ không học, hoặc con nhà phú quý mà bị sa cơ lỡ bước, dù đãng thất nghiệp. Nói cho đúng là người minh mà gọi là lao động, toàn xuất tự bắt-dắc-dì mà phải làm đe nuôi miệng qua ngày, chờ đợi ra thi không có ý tưởng mục đích gì như bọn lao động bên Mỹ cả.

Ký giả nói thế, không phải thật và khinh dè anh em lao động ta đâu, cốt là chỉ rõ cái trình độ tư cách của đồng bào ta để hàn thấp hèn, cung chế độ lợp quan trong xã-hội hủ lụy dối hận, trọng đều hư mà

khiết sự thực, xu hướng về đường « ngồi không ăn sương », mà xa tránh con đường « mình làm mình ăn », thành ra trong đoàn thể lao động ta cũng bị cái ánh hưởng đó làm hại mà có cái cảnh tượng béo rẽ cát rót mẩy mươi dời nay, không ngóc đầu giây được.

Gần đây phong trào lao động loạn cả thế giới, mấy tuần sáu giờ, lần lữa lọt vào xóta, già di sinh kế trong nước một ngày một thấy khẩn bức; một mệt thi phong triều bẽ ngoài kinh thích, một mệt thi bị con ma dối nó xui giục, bao nhiêu hoan cảnh bao học, nó bày rô con đường nguy cấp cả vừa hiện tại cả vừa tương lai cho anh em, mà trong giấc mộng khé khé, hốt nhiên tỉnh thức.

nhân gần đây), nó làm cho người minh thiểu cài tư cách lao động ngày nay.

Viên nhân có nhiều mà nhút là không học. Đây nói học không phải thường cầm viết ôm sách di lời trưởng như học trò kia đâu. Không học nghĩa là không biết lập cách siêng năng kiểm soát và lo trau dồi cái nghệ của mình cho linh xảo, sửa sang tinh nết của mình cho có tư cách công nhận. Những nhà sáng tạo và phát minh bên Âu - lây, nhiều người tự học trong thi giờ làm thơ; còn người minh di làm công nghệ, thi không để ý về việc học lập; dù không học thì nghề dù không tinh ma tư cách cũng kém, đều hư thoi xấu, không chứa cái gì, mà lời phải đều hay không biết bắt chước, thiếu hán cài tư cách công nhận ngày nay. Ấy là một điều khuyết điểm nén bò.

Cái cản nhân to nhất là tánh « ham chơi ». Nhân phong triều lao động thế giới hiện thời tiếp xúc, nghệ này nghiệp non hổn hển, hổn hển, hổn hển; nhiều người muốn lánh cái huy hiệu lao động thần thánh đó, vào sở công nghệ này, tới xưởng chế tạo kia, tự xung là làm thực nghiệp mà ký thực không chăm nghệ gì, không lập được việc gì, rày đây mai đó, lở dở thành người thất nghiệp. Lại có kẻ du thủ du thực, phỏng dỗ quen nết, may gặp sở nào thuê mướn làm công, làm mấy cũng không dù tiêu, lợi xoay bảy cách chơi bởi cờ bạc mà qua quét của bọn làm công, làm sáu mốt trong đám lao động mà cũng tự xung là lao động. Ấy là một điều ngô diêm nén chúa.

Tư cách lao động ta kém thua người ta vẫn có nhiều cờ má thiết thiết thi « không học » và « ham chơi » là hai điều làm cho anh em phải chịu khổ nạn phiền lụy mà không cắt đứt được. Ai là người có lòng muôn nâng cao tư cách lao động minh mẫn, thi trước cần nhớ phải chừa cái « không học » và « ham chơi » đó trước mà sau sẽ nói đến chuyện khác.

(Còn nữa)

THA-SƠN-THẠCH

Ký giả là con nhà nông, thuở nay tuy có theo nghề học, song tự nhô đến lớn tuổi, & trong nhà quê, thường hay tiếp xúc với bạn tay lâm chun bùn, lảng chài nhà thơ, nên đối với linh cảnh lao động trong xứ, có thay được đổi chút chấn thương. Theo sở kiến của ký giả thi có một cái viễn

MANDATS CỦA AI ??

Bản báo có tiếp được 1 cái mandat: số 100981 ở Tam-ký mà không có tên người gửi, vậy người nào có mandat ấy xin trả lời cho biết, cảm ơn.

Tiếng-Dân

CHUYÊN-LA
TƯ-TƯỞNG CHÍNH-TRỊ CỦA
MỘT NGƯỜI MỚI

(Tiếp theo)

Ri-Nga. — Tôi xứng tên là di sang Trung-Hoa. Anh vui tôi nếm phải mùi cay đắng trong khi một mình nơi đất khách quê người là bời đây, mà hiểu được cái ý nghĩa xưa xa của hai chữ văn-minh cũng là nhỏ nhặt. Chiếc tàu tôi đi chạy ra khỏi cửa được một ngày thì bị tàu-đi các chủ bài. Bao nhiêu cửa tiệm trong tàu đều bị họ lấy cắp. Còn người thi họ bắt theo họ để làm tôi tớ. Phản riêng tôi, nào cờ-ravach, nào giày bốt-tin-vàng, họ vứt cài, rồi họ bắt đóng khố đóng chui dưới hầm. Bọn di tàn với tôi khi trước phải làm như thế cũng nhiều. Ban đầu tôi nghe bọn ấy kêu là cục khố, thi trong tầm long riêng của ta cũng trông rỗng minh gấp phải con gian nan như thế-thường bay nói. Nhưng thực ra thì trong minh nghe khanh khóé để chịu làm. Tôi ý cương quyết cưỡng nganh mà ký thực thi chỉ để một chánh phủ Phụng-thiên giành xác các việc binh sự, trong mấy tháng trời, nhanh dàn ở vùng Cáp Nhĩ Tân, Mãn Châu Ly, và Bắc Long, cửa nát nhà tan, trời nổi trong ngực, bị thảm, rát, cát rát cũng phượng bộ để cho Xích-Nga chiếm cả tháng lợi (Nhưng, người đương chúa đều phục lui, các quyền lợi như trước). Anh tướng bị thua

thắng. Việc đối ngoại này, cũng như đầu năm 1930 này, phải bố những lệnh cho các báo giới được tự do phê bình, định chỉ, cai lệnh kiểm tra các báo chí, thủ tiêu cai lệnh phê-trú-trung y (thuộc bậc) cũng là một cách mua lồng công chúng.

b) Phong trào đảo Trường-Trân khấp cả nước, một mình làm dịch cho muôn mảnh tên, sinh mạng cũng có chia ngay biêlem; quốc dân đối với mình, đều có cái tâm lý « trong nguy chúc dù » nên dễ khởi ván đà to tát như thế để tỏ cái thái độ trâm trành, để liêu bới cái lòng, ngay ngôi của quốc dân đối với mình.

c) Người nước đối với Trường-Trân phản đối đã nhiều mà cái họa nội tranh chỉ đích chánh phủ Nam-kinh làm tội khôi, trảm mồi thủ ngacb, đều chầu vào một miab, muôn xoay con mồi công chúa ra ngoài nèa dùng khái độ đối Nga, để cho người nước bắc-long công phu ra bắc ngoài năm nay vào ngày đầu năm bắc cai lệnh Triết-linh sự tài phán quyền, cũng như ngày 7 tháng 7 năm ngoái sang Bắc bình, mà ngày 11 thi thử bời Trung đông thất bại. Cái cách cử động thẳng thắn cũng giống nhau, bắn tám là mồ một đường rộng ra cho lợp trùng vy 虎虎 minh xoay ra ngoài khác.

Phải xem mện lệnh tuyên bố về vấn đề ấy, để nói rằng: « ngày 1 tháng 1 năm 1930 là kỷ niệm hành triết phán quyền lãnh sự tài phán » thi kỷ hạn đã nhất định, không có nghĩa gì ngăn ngại nữa. Nhưng đoạn dưới lại nói rằng: « viễn hành (Kem qua trang ba cột nhau)

VĂN-VĂN

Đêm đồng đắt khách

Hoàng hôn vừa lác sáu giờ.

Chênh niêm lỗ thít long to rồi bời.

Đêm đồng trò chuyện cảng ai.

Ngoi ngang đắt khách nào người

tri đậm.

Bảng khuông dựa gốc ôm cầm.

Chung kỵ dân vắng ruột tẩm ngắn

ngò.

Tinh tinh lồn lụa đường io.

Trong người người cũng hưng h

tai trâu.

Bảy giờ lại buồm lên lầu,

Gõ-xem truyện cũ mới vẫn cảng

vương.

Thương người thiền cõi nhô nhang.

Thương người vi cửu tuân thường

bó thân.

Thương ai vi nước vi dân,

Vào sinh ra tử mây lẩn chông gai.

Thương ai nương chôn dạ dài,

Thẳng đời đền đạc ngậm ngùi tái son.

III

Tám giờ ôm sách ní non,

Nhớ công nghiệp trabe, hò con cái

nhá.

Xưa sao trong ấm ngoài hòa,

Gió xao ruột thịt gầy ru oán thù.

Đã ngoài hai lâm xuân thu,

Đã công đèn sách đèn bù chưa xuôi.

Đầu vàng mác bạc xa xôi.

Lòng riêng lầm lắc gởi noi đậm

phản.

IV

Chín giờ ngâm nghĩ xa gần.

Ü hay I kẽ Việt người Zan đòi nói.

Sao hay tác hợp rả rời,

Để cho sóng dập múa vút luồng

công.

Buồn linh-tựa gởi kẽ song.

Từng máy u ám mây vàng xa xa.

Vàng trắng nứa khungel xé lá.

Con thuyền iết đột biết là pê đán ?

V

Mười giờ ruồi xát như dao,

Để ra chảng hiến bước vào thâm-

kinh.

Bực minh minh lại hỏi minh,

Bao giờ sóng bắn Thái-binh lăng

cho ?

Càng suy nghĩ, lại càng lo,

Nó nhà nợ nứa bao giờ trả xong.

Thần tho diabol ngọt đón lồng,

Càng ní giải-ngo tắm long son xon.

Vi

Mười một răm bài đền thơ,

Duyên thơ đán đù vẫn vù trên

không.

Luận, đè xo xác mây dông,

Irác, bàng dien đào chảng xong,

chái náo.

Trix người già lợt mành rêu,

Triều tri âm lời toan cháo đón vú,

Trống ra trời đất mít mù,

Chùi sao Bac-dau, lò đờ trên không.

Tử-Vân

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

VIỆC TRONG NUỚC

TRUNG-KÝ

HUẾ

Nghị-dịnh Tòa Khâm và
thuế mòn-bài

(Tiếp theo).

Điều thứ nhất. — Những kẻ bán buôn mà không phải là người trong thành phố nếu có chịu thuế mòn bài ít nữa là ba tháng một kỳ mới được thường. Điều lại để hàng hóa đến bến buôn, mà thuế mòn-bài ấy cũng phải chịu đóng một phần như những kẻ ở thành phố cùng bán một thứ hàng hóa ấy.

Những kẻ như là các viên quan bat-tu thương mại, hoặc kẻ khác, khi di lại nơi Trung-ky, nếu có chịu thuế mòn bài một kỳ hạn ba tháng, và thông thường cả các nơi, thì mới được mang hàng hóa theo hành.

Các hạng mòn bài ấy cũng đóng với người thương nhân ở bến xít cũng, buôn bán một hàng hóa ấy, Khi cái kỳ hạn lưu trú của họ hạn ấy qua ba tháng thì phải chịu thuế mòn bài trên một năm.

Nói về thuế theo thể lệ binh phân

Điều thứ chín.— Cái thuế theo thể lệ binh phân là tính theo số bách phanh-chim-thập, tảng, thêm vào số tiền thuế nhà, mà hoặc làm tiêm bén buôn, công xuồng, trại làm nghề, các nơi đỗ xe, nơi trú hàng và những nơi dùng làm các nghề nghiệp dâng đánh thuế.

Dù những nhà cho ở không tiền và những nơi có kẻ ở không trả tiền thuê cũng phải nộp thuế.

Cái số tiền đánh theo thể lệ binh phân đó không bao giờ đánh nhiều quá theo số thể lệ nhất định của các bắng-bán-buôn hay nhà-ký nghệ dâng.

Điều thứ mười. — Nếu người chịu thuế, không phải vì những cái kè ra sau này, bỏ nơi nhà chánh mà đi ở nhà khác thì phải chịu đánh thuế theo cách thể lệ binh phân.

Nếu người đã chịu thuế mòn bài mà có nhiều nhà ở trong thôn xã

ky, hoặc ở xã thôn khác thì chỉ phải trả tiền thuế theo thể lệ binh phân cho những nhà mà người ấy dùng làm công nghệ mà thôi.

Nếu một người có kỹ nghệ mà tự-mình/không làm, lại đem c/o người khác làm, thì chỉ phải trả tiền thuế theo thể lệ binh phân cho nhà ở của kẻ thửa đó thôi.

(Còn nữa)

NGHỆ-AN

(YÊN-THÀNH)

Đi phu mà còn phải chịu tiền!

Mời rồi, ở xã Tràng-thành, huyện Yên-thành, một người tên là Chiêu, vì nhà nghèo ống mồ dì phu Cao-men. Được ít lâu, thấy tên Tu-Phót (tên này là một người lây trong cửa quan huyện, vừa là bà con của tên Chiêu) đến nhà cha tên Chiêu bảo: « Bác có người con di dân, quan đãi định cho lính lèn bắt bác để trả hồi, song tôi nghĩ lính anh em, nên đã kêu hộ cho bác, vậy bác phải mau mai biện lè xuống hào ngài, để được vò sụ ». Cha tên Chiêu nghe nói, sợ hãi, liền đem đồ dạc trong nhà di cầm được 5\$ rồi giao cho tên Tu-Phót đưa xuống bến quan. Không rõ có thật đưa cho quan không?

Khô thay cho lò động nước mình! đã đội khô, phải bô nhâ, bô cửa di phương xa kiếm ăn mà còn bị bọn vò lường tám kia dọa nát bóc lột.

Đợt cõm của kẻ đòi mà ăn thì có, ngoài không?

Đức-phong

HÀ-TĨNH

(BẮC-THO)

Vì bị ngược dài mà trốn chớ không phải chờ

Trong một số báo trước có đăng bài lai cáo: « Án mạng kinh dị chưa xú » ai cũng bảo là việc thật. Trong 4, 5 tháng trời tên Thắng mất tin

ai cũng chắc nó đã chết rồi. Không ngờ mới cách mấy bữa đây, bỗng nhiên thấy Thắng ở đâu mà về, làm cho gần xa ai nấy phải kính ngạc lì kỵ, rồi đưa nhau đến hỏi thăm Thắng; Thắng cũng cứ thiệt nói là vì bác đánh đậm khô quá nên phải trốn. Thế là Thắng còn sống, đã về & với bác, vây xin cải-chỉnh cho đúng sự thực.

N. N.

TOURANE

Xe hơi nhào xuống hố

Khi 2 giờ chiều ngày 9 Janvier, cái xe ôm của chủ quán A-Du (lawn lamb) bị lật, từ Huế về Huân cùng cả gia đình là bảy người, di ngang km 80×300 qua khue đường cong tại cái cầu, thì xe hơi di lau qua nến di xiên qua bên ngã tay phải, lá ngã trong có bờ đất núi, chùi liên tai mạnh ra đường; ai ngó lại mảnh quâ, nên xe hơi nhảy ngang qua đường, lại trèo qua một cái lùy đá xay bén bờ đường, mà nhào xuống bô, lật sau ra trước như người làm trò nhào vây; nhào đến 7, 8 lần mới đến chun bô, từ đường xuống bô độ 30 thước tay. Chủ bê đầu bô mang và 2 người bị thương xòn thối, còn các người kia đều vỡ sứ.

Cái nạn xe hơi xảy ra hằng ngày, ai cầm máy phải cẩn thận mà nhứt là khi qua đường có cầu có dốc.

Lai cáo

NHATRANG

Vì vu mà bị tù 8 tháng, mà phải bỏ nhà trốn hơn

Báo báo nhận được bức thư của bà Võ-lich-Thát & làng Trường-thành, Tỉnh Ninh-phước, phủ Diên-khanh, tỉnh Kinh-hàm nói về chuyện kiện thưa ruộng đất với rõ ràng lục-dang sau này:

L. T. S

PHAN-THIẾT

Tại châu thành Phan-Thiết ở con đường lớn Boulevard Saigon phòng khám bệnh của ông Y-si BÙU-DU đến ngày 10 tháng giêng, tức 8 Février sẽ mở cửa.

CHI CÂY NƠI MÌNH

(PHIỀU-LƯU VÀ XÃ-HỘI
TIỂU-THUYẾT)

Tác giả: HECTOR MALOT

GIANG-HA dịch:

(Tiếp theo)

Chương thứ sáu

Ông tháp cả đọc hết mấy bài kinh cầu hồn cuối cùng đã lìa nơi nghĩa địa, mà con nhỏ Bé-rin hãy còn ngồi bên cái mồ mới đây; nét mặt da vẫn thê thảm.

Lép xóp mắng ngắt mè, một con bê ngồi dưới doan thờ thẹn; cái quang cảnh chôn tha ma mồ địa ngang ngô nô tiêu điều do-não làm sao! Ông xanh kia đem chí cái cảnh xanh lá bết lị, người còn kẽ khâu, mà treo gheo đồi?

Bé-Hà-truc cũng không lìa con Bé-rin, bèn lèng tay choáng ngang con nhỏ mà nói:

« Tôi em hả hả lại đây. »

Bé-và nói vừa kéo con Bé-rin đi, hai người cùng di một chặng, con

cha tôi.

— Thế thi em còn bá con à? Bé con em ở đâu?

— Ở phia ngoài xứ A-miêng nữa kia.

— Em có thể về đến không? có tiền không?

— Tôi không có đủ để đi xe lửa, thành phải đi chun.

— Em có biết đường không?

— Tôi có một bản đồ trong túi. Một người kia bên bờ cho nó lên xe lửa đi đến ga phía Bắc, chỉ tốn có sáu xu, rồi từ đó sẽ coi theo địa đồ mà thẳng dặm.

Con Bé-rin với váng từ già ra đi. Lên trên xe lửa rồi nó rủi rủi lắc ra, một bắn đỗ đạo-lộ trước Pháp mà lò khai ra khỏi Y-dal-loi nó đã tan pheo tra cứu. Rất giờ nó thấy rõ ràng phái di theo đường Ca-le, rồi từ đó con đường về, đến trên bắn đỗ mà tiến hành, đến A-miêng. Con Bé-rin lai lanh theo trong bắn đỗ cuộc hành trình sẽ đến một trăm năm chưa cây số, vậy nè, từ đó ba chục cây số mỗi ngày, thi công đến năm ngày đường mới đến nơi.

Cha tôi.

Nguyễn chung tôi là Nguyễn-Ký

đi trù, có mua một số ruộng gọi là Đô-pi-a ở ấp Lang-Vinh-hình

và mua sô gọi là Ruộng Dinh & tại lang Cửu-lợi. Sau khi chung tôi chết, người kế ông là Nguyễn-Hiếu

đem khô ra cao tên ông mà điện tên nó vào, muốn chiếm đoạt.

Tôi kêu kiện, & Tòa-Khâm và Bộ-ho, sau có giấy xác vè bắc Nguyễn-

Hiếu trả bét lại cho tôi, song Nguyễn-Hiếu chỉ trả có 7 mẫu thời (thời

thầy là 11 mẫu). Tôi lại đến tinh kêu: quan lính xét lại 4 mẫu ruộng

đã quâ thời chung tôi đứng bô, song chẳng hiểu vì lý gì quan không

sắc Nguyễn-Hiếu giao lại cho tôi mà còn cho phép Nguyễn-Hiếu thâu gặt luôa ba mùa 7 mẫu kia nữa. Quan lính còn tin lời Nguyễn-Hiếu vụ cho tôi dem khô ruộng lấy bô mà bô trả tôi 8 tháng. Còn 1.300

giá lúa trong bồn khâm thì nó chỉ giao cho tôi có 300 giá, còn 1000 thì nó giữ. Vậy mà nay Nguyễn-Hiếu kêu kiện xin chia 11 mẫu

ruộng kia và 1000 giá lúa đó. Quan lính xác bắc tôi dem khô tên tỉnh mà giao lại, không thi bị án bị giam. Phản sự bắc giam, phản bị tên Hiếu mắng đuổi nên tôi phải bỏ nhà di chỗ này chỗ nọ từ ngày 10 tháng 7 năm ngoái đến nay, thất là oan khô. . . . .

Võ-thi-thái

BANMÉTHUÔT

Oan quá! oan quá!

Tối nay mồng mười đây, độ 6 giờ ruồi có 2 người thợ cưa vi chia bắc lòn xóm thô nào đến nỗi cãi-lộn nhau. Khi đó có một anh thợ tên là Lê-Xuân, 19 tuổi, thấy 2 người thợ cưa cãi-lộn đến khuyen cưa. Vừa ở đâu có tên lính cảnh sát tên là Tu-chay đến tay cầm roi, miệng chửi râng! . . . . Anh Xuân vì nghe chửi nên có nói lại sao đó, thì tên lính cảnh sát đánh anh Xuân một tai và sấn khi đó có ông Cò di ngang qua nên nó chạy nón với ông Cò: « Ông chung nó đánh lộn với nhau om sòm tôi lại can, nó lại muốn đánh tôi luôn ». . . .

T.

LAI DẦU NĂM ANNAM-TA

Về việc tiền bão, nhiều ngài triền đến tháng giêng tay và tháng chạp ta, nay đến Tết ta rồi, xin nhắc lại. B.B.

QUÀ TẾT

Mua hời quyền PHÉP NUÔI GÀ và PHÉP NUÔI LỢN, rồi làm quà cho bà con, ấy là khuyen-khích thực nghiệp.

GIẤY VÀ DAO, liều thuyết mới in, giá 0\$10.

THỜI-LUÂN

TÂN VỚI CƯU

Trong khoảng mấy tháng gần đây,

tà mài bối bối ông chí-sĩ-cuу-hoc :

ông Lê-ván-Huân mài ròn đến ông

Ngô-đức-Kế, ông Ngô-đức-Kế mài

ròn đến ông Truong-gia-Mô, ông

Phô-bảng-Huy-Trung anh em

dòng-bao, ai hồn-lâm với thời

cuộc nước nhà nghe những tin buồn

ý cũng phải cảm động.

Nước ta từ ngày gấp phải phong

trào & lhey dân, bén Âu-my tràn

qua, khởi ra mài « dân tộc » trong

nước chính là mày ông cuу-hoc.

Người lính đánh bắt mìn, béc

chun rác gitta rango xanh, hòn

mươi năm lịch-sử, kết quả ở bê

ngoài tuy không lấy gì làm lớn, mà

con-giao-lay & bén trong

mỗi ngày mồi

đi săn

</

nước khác, thời vào khoảng thế kỷ thứ 19, đã cho con gái vào trường đại học, nước Đức thời năm 1902, những trường Hiệp-dân bảo và Phái-lai bảo, mới cho con gái vào học, song cũng coi là một hạng đặc biệt thôi. Qua năm 1903, mới cho phụ-nữ cả toàn-quốc vào học, mà vả -đó chúc-nghiệp, giáo-đục của phái-nữ, chúng xuất-hiện đồng một lúc đó làn.

Năm 1865, mở hội-phụ-nữ giáo-đục ở nơi Lai-ly-tich, thiết là kỳ đại-hội của phái-nữ nước. Đức lần thứ nhì; ngày kỵ hội đó làm đại-dela là kính-tế cầu-tế và giáo-đục tân-bộ. Ấy là biết-vẫn-de phái-nữ nước Đức, chuyên lấy vẫn-de chúc-nghiệp cùng vẫn-de giáo-đục làm trung-tâm.

Phái-nữ vẫn-de ở Đức, thành-lập vào năm 1894, là hội P.-y-nh ở Đức-chi làm trung-tâm, cùng hội vạn-quốc phái-nữ ở Chi-da-Kha để liên-lạc mà hoạt-động. Tuy gần đây cũng có chủ-truong yêu cầu tham-chánh-quyền, song nguyên vì cái hòn-tauch quoc-dân và cái dão-chết về chánh-trị kinh-te, đại-dela là cái vẫn-de chúc-nghiệp và vẫn-de giáo-đục nói trên đó làm trung-tâm, còn sự hoạt-động rất doan-dich như các nước khác, thời vẫn-còn chưa-thấy. Nước Đức, là nước kinh-tế trung-tâm hiện nay, kinh-tế-học của quoc-dân họ thiệt chiếm một cái địa-bô tối-chưởng tối-hậu của các môn học-vấn khác. Trăm năm về-trước, i-huoc-ban-hoa nói rằng: tánh phái-nữ chỉ phục-tùng nhau-nai chứ không hoạt-động, bấy giờ mà vẫn-de phái-nữ trong nước số dì giày nén ra đó, chỉ do bởi sự tinh ở trên đường kinh-te. Cứu nói đó giống như hùa-lực. Thủ-mà và vẫn-de trên chánh-trị và vẫn-de tham-chánh-quyền cho được, quâ là có bay hoạt-động hay không ? đó không thể không gọi là một-câu nghi-vấn được !

T. L. nết-si

VIỆC THẾ-GIỚI

A-DÔNG

TRUNG HOA

Dương-sinh-Tri sắp xuất dương

(Tin ngày 10 Janvier)

Điểm-tích-Son-đến cho Dương-Sinh-Tri khuya Dương-sinh-ba đã xuất dương, và tới Dương-sinh-Trịnh-Chiú cùng Điểm-tích-hiép. Điểm-xin-hảo-tràn cho Dương-sinh-ba.

Dương-Sinh-Tri sẽ giao-quan quyền cho Lưu-Tieng. Lưu-sắp thông-diện Ông-bộ-Điểm-tích-Son, và chi-Điểm-tích-Son chi-phái. Lưu-lại yêu cầu Dương-phép cấp-lượng-huống cho quân Lưu.

Ngày 11, có tin rằng Dương-Sinh-Tri đã đến Trịnh-Chiú yết kiến Diêm.

Thach-Hán-Tam cũng xuất dương

(Tin Thượng-Hải ngày 10 Janvier)

Chinh-phủ Nam-kinh lại nhớ Điểm-diện-danh công Thach-Hán-Tam để thanh-toán việc lời-thôi & Hán-Nam cho song. Điểm-công Thach-Hán-Tam dien-danh, may có tin Thach đã chia-tiêc và xuất-dương. Quân-dâng của Thach-sắp-tiêc-khi lại, giao cho Điểm-chi-huy.

Truong-Phai-Khu-hoạt-động

Truong-Phai-Khu-hoạt-động